

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 10Csp/108/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8822202799
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 05. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Kopina
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2024:8822202799.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou sudcom JUDr. Martinom Kopinom v právnej veci žalobcu: Všeobecná úverová banka, a.s., Mlynské Nivy 1, Bratislava - Ružinov, IČO: 31320155, zast. Advokátska kancelária Gallo, s.r.o., Jilemnického 4012/30, Martin, IČO: 36715352 proti žalovanému: A. B., nar. XX.X.XXXX, C. D. XXX, okr. A. C. E., o zaplatenie sumy 772,04 eur s prísľ., takto

rozhodol:

- Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi sumu 772,04 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne od 29.05.2020, to všetko do 3 dní od nadobudnutia právoplatnosti tohto rozsudku.
- Žalobca má voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. O výške tohto nároku rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením po nadobudnutí právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou podanou na tunajšom súde domáhal voči žalovanému zaplatenia sumy 772,04 eur spolu s príslušenstvom a náhrady trov konania. Podanie žaloby odôvodnil tým, že medzi žalobcom ako veriteľom a žalovaným ako dlžníkom bola dňa 24.9.2019 uzatvorená zmluva o pôžičke č. 21522769, na základe ktorej poskytol žalobca žalovanému pôžičku 763,77 eur. Kúpna cena tovaru bola 763,77 eur. Žalovaný pri podpise uhradil akontáciu v sume 0 eur. Podľa zmluvy mal žalovaný splácať pôžičku v pravidelných 25-eurových splátkach po dobu 41mesiacov a to až do celkovej sumy pôžičky 1.025,00 eur (bez akontácie). Ku dňu podania žaloby žalovaný uhradil celkovo 75,00 eur (bez akontácie). Vzhľadom k tomu že žalovaný porušil svoju povinnosť splácať pôžičku, resp. jednotlivé splátky riadne a včas, t. j. v súlade so zmluvou a podmienkami k zmluve, žalobca listom zo dňa 26.3.2020 vo forme predžalobnej upomienky vyzval žalovaného k okamžitej úhrade dlžných splátok a žalovaného upozornil na možnosť vyhlásenia splatnosti celého úveru. Žalovaný ani dodatočne dlžné splátky neuhradil. Preto žalobca dňa 19.5.2020 úver zosplatnil, o čom bol žalovaný informovaný listom zo dňa 23.5.2020 - oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru. Jeho celkový dlh ku dňu podania žaloby predstavuje čiastku 772,04. Žalobca zároveň požaduje aj zákonné úroky z omeškania a to od 6-tého dňa nasledujúceho po oznámení o vyhlásení okamžitej splatnosti a do pozornosti súdu dáva, že si neuplatňuje ako sankciu zmluvnú pokutu vo výške 89,30 eur, uvedenú v prehľade splátok a úhrad. Neuplatnil si ani náklady ktoré mu vznikli v súvislosti s vymáhaním pohľadávky. Ku dňu podania žaloby mal žalovaný celkovo uhradiť žalobcovi sumu 847,04 eur, žalobca si teda v konaní uplatňuje sumu, ktorá predstavuje celkovú dlžnú istinu, mínus prijaté úhrady a akontácia spolu vo výške 75,00 eur, spolu teda 772,04 eur.

2. Okresný súd Vranov nad Topľou rozsudkom zo dňa 18.4.2023, č. k. 10Csp/108/2022-53 žalobu zamietol a zároveň rozhodol že žalovaný nemá voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania.

3. V zákonom stanovenej lehote podal voči I. výroku predmetného rozsudku odvolanie žalobca. Svoje odvolanie odôvodnil tým, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov

k nesprávnym skutkovým zisteniam a že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Okresný súd napadnutý výrok I. rozsudku odôvodnil tým, že žalobu žalobcu je potrebné ako celok zamietnuť z dôvodu, že v spise nie je doručka, resp. podací hárok k oznámeniu o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru. Vyhlásenie okamžitej splatnosti úveru tak súd považoval za neplatné, pretože nespĺňa kritéria § 565 v spojení s § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka. Podľa názoru súdu žalobca teda nepreukázal, že by žalovanému riadne doručil oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru zo dňa 23.5.2020. Z uvedeného vyplýva, že žalobca nemôže požadovať splatenie celého dlhu jednorazovo, keďže preukázateľne nespĺnil predpoklad, ktorým je platné zosplatenie pohľadávky. Žalobca sa nestotožňuje s právnymi a skutkovými závermi súdu prvej inštancie uvádzanými v odôvodnení napadnutého rozsudku a uvádza nasledovné. Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka: „Ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.“ Podľa § 565 Občianskeho zákonníka: „Ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.“ Vzhľadom na to, že žalovaný porušil svoju povinnosť splácať jednotlivé splátky úveru riadne a včas, žalobca listom zo dňa 26.3.2020 – Predžalobná upomienka, vyzval žalovaného k úhrade dlžných splátok, na čo poskytol žalovanému dodatočnú lehotu na plnenie viac než 30 dní. Súčasne žalobca žalovaného upozornil, že ak nedôjde aspoň k úhrade najstaršej omeškanej splátky, žalobca bude oprávnený úver zosplatiť. Žalovaný ani v dodatočne poskytnutej lehote dlžné splátky neuhradil. Žalobca využil oprávnenie v zmysle vyššie uvedeného ustanovenia a dňa 19.5.2020 úver zosplatiť, o čom bol žalovaný informovaný listom z dňa 23.5.2020 - Oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru. Ku zosplateniu došlo až po márnom uplynutí dostatočne dlhej dodatočnej lehoty na plnenie, a to vo vzťahu ku splátke splatnej bezprostredne pred zosplatením. Splátka uvedená v Predžalobnej upomienke je len najstaršou omeškanou splátkou, táto však neurčuje začiatok plynutia premičacej lehoty. Neuhradením aspoň splátky uvedenej v Predžalobnej upomienke sa žalovaný dostal do omeškania viac než 3 mesiace, a teda súčasne žalobcovi vzniklo v zmysle § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka oprávnenie vyhlásiť dlh za splatný v celom rozsahu naraz. Keďže ku zosplateniu dlhu nedochádza automaticky priamo zo zákona, v zmysle zákonnej úpravy musel žalobca počkať na vznik potrebnej dĺžky omeškania dlžníka. Vo vzťahu k otázke vyhlásenia okamžitej splatnosti dlhu žalobca teda uvádza, že v konaní dodržal všetky zákonom stanovené predpoklady, a to vzhľadom na existenciu dohody o zosplatení dlhu v zmysle čl. 10 bod 10.2 zmluvných podmienok, zaslanie výzvy pred zosplatením a dodržanie zákonnej 90-dňovej lehoty v súvislosti s omeškaním žalovaného. Podľa článku 8 Civilného sporového poriadku sú strany sporu povinné označiť skutkové tvrdenia dôležité pre rozhodnutie vo veci a podprieť svoje tvrdenia dôkazmi, a to v súlade s princípom hospodárnosti a podľa pokynov súdu. Civilný sporový poriadok v ustanovení § 290 a nasl. obsahuje právnu úpravu sporov s ochranou slabšej strany, ku ktorým patria aj spotrebiteľské spory, t. j. spory medzi dodávateľom a spotrebiteľom vyplývajúce zo spotrebiteľskej zmluvy alebo súvisiace so spotrebiteľskou zmluvou a v ustanovení § 295 síce umožňuje súdu vykonať aj tie dôkazy, ktoré spotrebiteľ nenavrhol, ak je to nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci, avšak v žiadnom ustanovení neupravuje možnosť súdu vyhľadať si podstatné a rozhodujúce tvrdenia týkajúce sa sporu, resp. poprieť skutkové tvrdenia strany v postavení dodávateľa. Rovnako zo žiadneho ustanovenia Civilného sporového poriadku nevyplýva, že v spotrebiteľskom spore sa ustanovenia § 151 a § 186 ods. 2 CSP neaplikujú, a teda že súd nemá vychádzať zo zhodných, t. j. stranou v postavení spotrebiteľa nepopretých tvrdení strany v postavení dodávateľa. Súd tak v spotrebiteľských sporoch môže vykonať dôkazy, ktoré nenavrhol strana v postavení spotrebiteľa, avšak vykonanie dôkazu nad procesmi návrh spotrebiteľa nezahŕňa v sebe aj popieranie skutkových tvrdení zo strany súdu, ktoré neboli popreté samotnou stranou v postavení spotrebiteľa. Je totiž potrebné dôsledne rozlišovať bremeno tvrdenia a dôkazné bremeno. Ak žalovaný bol v konaní pasívny, t. j. k doručenej žalobe a jej prílohám sa žiadnym spôsobom nevyjadril a ani následne v konaní nevykonal žiadny procesný úkon, súd nemal zákonný rámec procesnú aktivitu žalovaného nahrádzať, i keď má postavenie spotrebiteľa. Podľa uznesenia Krajského súdu v Banskej Bystrici, sp. zn. 43CoCsp/36/2022 z 19.1.2023: „Okresný súd zamietol žalobu z dôvodu, že nemal preukázané zaslanie písomnej výzvy banky dlžníkovi v omeškaní a dlžníkove následné nepretržité omeškanie dlhšie ako 90 dní, čím neboli splnené podmienky v zmysle ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách na to, aby právny predchodca žalobcu ako banka mohol postúpiť pohľadávku na nebankový subjekt. Zároveň prieskum postúpenia pohľadávky spotrebiteľského úveru v zmysle Občianskeho zákonníka (dodržanie podmienok ust. § 53 ods. 9 OZ v spojitosti s ust. § 565 OZ) vyhodnotil okresný súd ako nepreukázané z dôvodu, že žalobca nepredložil dôkaz o doručení písomných výziev zo dňa 19.6.2017 a

20.7.2017. Žalobca však správne namieta procesný postup okresného súdu, ktorý pri uvedenom závere abstrahoval od skutočnosti, že žalovaná doručenie uvedených výziev nepoprela. Ustanovenie § 151 ods.1 CSP pritom výslovne ustanovuje, že skutkové tvrdenia strany, ktoré protistrana výslovne nepoprela sa považujú za nesporné. Toto ustanovenie platí aj v prípade sporov s ochranou slabšej strany, teda v prípade spotrebiteľských sporov. Ani v prípade spotrebiteľských sporov nie je súd oprávnený popierať skutkové tvrdenia za spotrebiteľa. Spotrebiteľ rovnako ako každá iná sporová strana je oprávnený rozhodovať o výbere prostriedkov procesnej obrany sám. Súd má byť nestranným rozhodcom v spore medzi dodávateľom a spotrebiteľom, nemôže byť advokátom spotrebiteľa. Takýto postoj súdu by narušoval princíp rovnosti zbraní, ktorý je upravený aj v prípade spotrebiteľských sporov. Ustanovenie § 290 a nasl. CSP, ktoré modifikujú bežný sporový proces v prípade spotrebiteľských sporov obsahujú dostatočné množstvo nástrojov procesne chrániacich spotrebiteľa. Spotrebiteľ je v zmysle § 296 CSP oprávnený predkladať prostriedky procesného útoku alebo procesnej obrany dokonca aj po ukončení dokazovania, a to až do momentu vyhlásenia rozhodnutia vo veci samej okresným súdom. V jeho prípade sa teda nepoužijú ustanovenia o sudcovskej koncentrácii konania, ani o zákonnej koncentrácii konania, a to na základe výslovnej úpravy Civilného sporového poriadku. Avšak ustanovenie § 151 CSP o popieraní skutkových tvrdení protistrany z aplikácie v spotrebiteľských sporoch vylúčené nebolo. Preto aj v spotrebiteľskom spore platí, že skutkové tvrdenie dodávateľa, ktoré spotrebiteľ výslovne nepoprel, sa považujú za nesporné. Ani ustanovenie § 295 CSP, ktoré umožňuje súdu vykonať aj tie dôkazy, ktoré spotrebiteľ nenavrhol, neopravňuje súd na vznášanie skutkových tvrdení za spotrebiteľa, alebo na popieranie skutkových tvrdení žalobcu v mene spotrebiteľa. Okresný súd je povinný aplikovať kogentné ustanovenia Civilného sporového poriadku a nemôže dotvárať ich význam a účel v rozpore s tým, k čomu ustanovenia Civilného sporového poriadku smerujú. Pokiaľ by zákonodarca mal záujem vylúčiť následok neúčinného popretia skutkových tvrdení protistrany pre spory s ochranou slabšej strany sporu, teda pre spory so spotrebiteľom, nepochybne by tak urobil, rovnako ako vylúčil aplikáciu ustanovení o sudcovskej koncentrácii z procesu uplatnenia nároku voči spotrebiteľovi. Zákonodarca tak nepostupoval a preto platí, že skutkové tvrdenia strany, ktoré protistrana výslovne nepoprela, sa považujú za nesporné aj vo veciach spotrebiteľských sporov. Inak povedané, aj zisťovanie aktívnej vecnej legitímácie je nutné vykonať procesným postupom v zmysle CSP a súd nie je vyšetrovateľ, ktorý hľadá objektívnu pravdu nad rámec skutkového deja prezentovaného žalobcom a žalovaným. Súd je viazaný skutkovým stavom tak, ako vyplynie z tvrdení sporových strán a sám nie je oprávnený plniť za sporové strany povinnosť skutkového tvrdenia. Na základe uvedeného, pokiaľ žalobca v konaní tvrdil, že žalovanej boli doručené výzvy banky na zaplatenie (výzvy zo dňa 19.6.2017 a 20.7.2017) aj za situácie, že nepriložil samostatné písomné doklady o doručení týchto výziev, ak žalovaná spotrebiteľka toto tvrdenie nepoprela, súd je povinný vychádzať v rámci skutkových zistení z toho, že upomienky a výzvy banky žalovanej doručené boli. Súd sa nemôže sám rozhodnúť toto tvrdenie poprieť a potom vychádzať z toho, že výzvy na zaplatenie žalovanému doručené neboli. Odvolací súd tak vyhodnotil námietku žalobcu uvedenú v odvolaní, že okresný súd dospel k nesprávnemu skutkovému zisteniu, pokiaľ mal za to, že v konaní ostalo sporné doručenie výziev a toto ako sporné preukázané nebolo.“ Vyššie citované rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici sa týka takmer identického prípadu, v ktorom žalobca v konaní tvrdil, že žalovanému boli riadne doručené výzvy banky na zaplatenie aj v prípade, keď nepriložil doklady o doručení týchto výziev, ak žalovaný/spotrebiteľ toto tvrdenie nepoprel, súd je povinný vychádzať v rámci skutkových zistení z toho, že výzvy banky žalovanému doručené boli. Podľa uznesenia Krajského súdu v Banskej Bystrici, sp. zn. 43CoCsp/46/2021 z 27.1.2022: „Jedným zo základných princípov civilného sporového konania je povinnosť strán sporu o značiť skutkové tvrdenia dôležité pre rozhodnutie vo veci a podprieť svoje tvrdenia dôkazmi tak, ako to upravuje článok 8 CSP.“ Povinnosť strán pravdivo a úplne uvádzať podstatné a rozhodujúce skutkové tvrdenia týkajúce sa sporu je osobitne upravená aj v ustanovení § 150 ods. 1 CSP. Každý má teda v konaní tvrdiť tie skutočnosti, ktoré spôsobujú vznik jeho nároku alebo zánik jeho povinnosti. Civilné sporové konanie sa totiž dôsledne riadi zásadou formálnej pravdy, a preto súd je v konaní limitovaný skutkovými tvrdeniami strán sporu. Stranu sporu zaťažuje aj procesné bremeno popretia skutkových tvrdení protistrany, keďže ak strana skutkové tvrdenia protistrany výslovne a účinne nepoprie, skutkové tvrdenia sa podľa § 151 ods. 1, 2 CSP považujú za nesporné. Nespornosť skutkového tvrdenia znamená, že súd si ho osvojí ako zistený skutkový stav, resp. ako zhodné tvrdenie strán, z ktorého pri meritórnom rozhodovaní vychádza, a to bez potreby vykonať dokazovanie na jeho preukázanie tak, ako to vyplýva z ustanovenia § 186 ods. 2 CSP. Žalovaný v danom spore nerozporoval žiadne skutkové tvrdenia žalobcu uvedené v podanej žalobe, teda ani skutočnosť, že by mu žalobca nedoručil oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru zo dňa 23.5.2020, a teda toto skutkové tvrdenie žalobcu mal súd považovať za nesporné v zmysle ust. § 151 ods. 1, 2 CSP. Avšak prvoinštančný súd napriek skutočnosti, že žalovaný nijakým spôsobom nespochybnil doručenie

oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru zo dňa 23.5.2020 nahradil aktivitu žalovaného a arbitrárne rozhodol tak, že toto oznámenie žalovanému doručené nebolo. Procesný postup súdu prvej inštancie, ktorým súd nahradil procesnú aktivitu žalovaného pri popieraní skutkových tvrdení žalobcu, nie je v súlade so zásadou rovnosti strán sporu, so zásadou kontradiktórnosti civilného sporového konania a postavenia súdu ako nestranného arbitra sporu a takýmto procesným postupom súd prvej inštancie znemožnil žalobcovi uskutočňovať jemu patriace procesné právo v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Žalobca je teda toho názoru, že pri vyhlásení okamžitej splatnosti úveru dodržal všetky zákonom stanovené predpoklady, a teda zosplatnenie úveru nemôže byť v danom prípade považované za neplatný právny úkon. Podľa § 217 ods. 1 CSP: „Pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia. Ustanovenia o sudcovskej koncentrácii konania tým nie sú dotknuté.“ V prípade, ak by aj súd dospel k záveru neplatnosti zosplatnenia úveru, čo však žalobca na základe vyššie uvedeného výslovne popiera, v platnosti zostáva samotná úverová zmluva a žalobca by tak mal mať nárok na priznanie dohodnutých, nepremišaných splátok, ktoré boli do dňa rozhodnutia súdu už splatné. V zmluve o spotrebiteľskom úvere, ktorú uzatvorili žalobca spolu so žalovaným dňa 24.9.2019 bola dohodnutá doba trvania zmluvy 41 mesiacov, pričom splatnosť prvej splátky bola dňa 20.10.2019. Konečná splatnosť úveru teda nastala dňa 20.3.2023. Z uvedeného je zrejmé, že ku dňu rozhodovania súdu boli splatné už všetky splátky úveru. Prvoinštančný súd však žalobu v celom rozsahu zamietol napriek tomu, že podľa zmluvy o spotrebiteľskom úvere zo dňa 24.9.2019 mal žalovaný splácať pôžičku v pravidelných 25-eurových splátkach po dobu 41 mesiacov a to až do celkovej sumy pôžičky 1.025,00 eur a ku dňu podania žaloby žalovaný uhradil celkovo len 75,00 eur. Vzhľadom na vyššie je žalobca toho názoru, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, pričom s poukazom na uvádzané skutočnosti navrhuje, aby odvolací súd, v zmysle ustanovení Civilného sporového poriadku napadnutý výrok I. rozsudku Okresného súdu Vranov nad Topľou, sp. zn. 10Csp/108/2022 – 53 zo dňa 18.4.2023 zrušil a vec vrátil prvostupňovému súdu na ďalšie konanie a rozhodovanie. Žalobca súčasne súhlasí, aby odvolací súd rozhodol bez nariadenia pojednávania.

4. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní v zmysle ust. § 34 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) v zmysle ustanovenia § 378 odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a zistil, že nie sú podmienky pre potvrdenie ani pre zmenu rozsudku, pretože tento bol vydaný na základe nedostatočne zisteného skutkového stavu a navyše je aj nepreskúmateľný. Nepreskúmateľnosť tohto rozhodnutia dosahuje intenzitu nesprávneho procesného postupu znemožňujúceho strane (v danom prípade žalobcovi), aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, pričom tento nedostatok nemožno napraviť v odvolacom konaní. V ust. § 52 ods. 1, ods. 2 OZ, sa uvádza, že spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti (§ 52 ods. 3, ods. 4 Občianskeho zákonníka). Podľa § 53 ods. 1 OZ, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. V zmysle § 54 ods. 1, ods. 2 OZ, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší. Podľa § 1 ods. 2 zákona NR SR č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov v znení neskorších predpisov, spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

V prejednávanej veci bolo nepochybne preukázané, že sporové strany žalobca ako veriteľ a žalovaný ako dlžník uzavreli dňa 24.9.2019 zmluvu o pôžičke, ktorej predmetom boli finančné prostriedky požičané žalovanému vo výške 763,77 eur, pričom celková suma pôžičky predstavovala 1.025 eur, ktorú mal žalovaný splatiť v 41 mesačných splátkach pri výške splátok 25 eur, ročnej úrokovej sadzbe 19,72 % a RPMN 19,72 %. Splatnosť prvej splátky bola dohodnutá dňa 20.10.2019. V zhode so súdom prvej inštancie možno konštatovať, že listom zo dňa 26.3.2020 žalobca vyzval žalovaného na okamžitú úhradu nezaplatených splátok vo výške 75 eur vzhľadom na to, že žalovaný ani po tejto výzve neplnil, listom z 23.5.2020 žalobca pristúpil k zosplatneniu celého úveru vzhľadom na to, že žalovaný dlžné splátky v lehote stanovenej v predžalobnej upomienke riadne a včas neuhradil. Z uvedeného zároveň nevyplýva, že by tento právny úkon, teda oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru (list z 23.5.2020) bol doručený do dispozičnej sféry žalovaného, čo je pochopiteľne nevyhnutným predpokladom platnosti a účinnosti tohto jednostranného právneho úkonu, v ktorom sa žalovaný ako zainteresovaná sporová strana musí dozvedieť. Ako správne konštatuje súd prvej inštancie, žalobca nijakým spôsobom nepreukázal doručenie listu z 23.5.2020 žalovanému, pričom preukázal len doručenie predžalobnej upomienky. Za týchto okolností nedodrжал žalobca náležitým spôsobom postup vyplývajúci z § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, z ktorého vyplýva, že žiadať zaplatenie celého úveru v zmysle § 565 Občianskeho zákonníka, môže dodávateľ až po uplynutí troch mesiacov od omeškania so splatením príslušnej splátky pri súčasnom upozornení spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva. Uplatnenie tohto práva (po predchádzajúcom upozornení list z 26.3.2020) však musí byť náležitým spôsobom komunikované dlžníkovi, t. j. žalovanému, čo v danom prípade preukázané nebolo. Nemožno však súhlasiť s názorom žalobcu uvedeným v odvolaní, že takýmto spôsobom súd prvej inštancie znemožnil uskutočňovanie procesných práv patriacich žalobcovi a porušil zásadu kontradiktórnosti, pokiaľ prihliadol na okolnosti nepreukázania doručenia žalovanému listu zo dňa 23.5.2020 bez toho, aby toto skutkové zistenie žalobcu žalovaný v zmysle zásady kontradiktórnosti adekvátnym spôsobom napadol o smere treba poukázať na ust. § 295 CSP, z ktorého vyplýva, že súd môže vykonať aj dôkazy, ktoré spotrebiteľ nenavrhol, ak je to nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci. Súd prvej inštancie v zmysle tohto procesného ustanovenia postupoval, oboznámil sa s obsahom odvolania a správne uzavrel, že doručenie upovedomenia o zosplatnení celého zvyšku úveru z 23.5.2020 žalovanému doručené nebolo. Takýto postup nemožno považovať za arbitrárny v zmysle § 295 CSP napriek tomu, že táto okolnosť nebola obsahom argumentácie žalovaného v priebehu konania. V tomto rozsahu sú závery súdu prvej inštancie nepochybne správne, avšak pretrvávajú pochybnosti o správnosti rozhodnutia vo veci samej, nakoľko súd prvej inštancie nevzal do úvahy okolnosť, že v prejednávanej veci nastala s najväčšou pravdepodobnosťou splatnosť všetkých splátok, ktoré boli medzi sporovými stranami dojednané, t. j. celého úveru, a to bez ohľadu na právny úkon predčasného zosplatnenia úveru z 23.5.2020. Samotný súd prvej inštancie konštatuje, že žalovaný uhradil len sumu 75 eur, zmluva bola uzavretá 24.9.2019, splatnosť prvej splátky bola dohodnutá 20.10.2019, z čoho vyplýva logický záver, že celý úver mal byť splatený k 20.3.2023. Súd prvej inštancie v prejednávanej veci rozhodoval 18.4.2023, teda v čase, keď s najväčšou pravdepodobnosťou nastala splatnosť všetkých splátok, a teda vlastne celého úveru, ktorý je predmetom tohto konania. Za týchto okolností, aj keď sa žalobca pri podaní žaloby opierať o okamžitú splatnosť úveru v zmysle listu z 23.5.2020 a v zmysle § 565 Občianskeho zákonníka, mal súd prvej inštancie vyhodnotiť, či neexistujú iné dôvody, pre ktoré by mal vo veci rozhodnúť v zmysle podanej žaloby, pretože splatnosť sumy, ktorá je predmetom tohto konania, nastala z iných dôvodov. Nie je totiž namieste vychádzať striktne len z právnych dôvodov splatnosti úveru, ktoré sú špecifikované v žalobe a žalobcom v priebehu konania, pokiaľ splatnosť ako základný predpoklad plnenia žalovaného, nastala aj z iných dôvodov. Nie je rozumný dôvod na tieto okolnosti neprihliadať. Keďže súd prvej inštancie nevyhodnotil, že splatnosť sumy, ktorá je predmetom tohto konania nastala z iných dôvodov, t. j. uplatnením doby trvania zmluvy a striktne sa pridržiaval len neúčinnosti okamžitého zosplatnenia úveru v zmysle listu z 23.5.2020, možno konštatovať, že jeho rozhodnutie je nepreskúmateľné a znemožňuje v tomto zmysle uplatňovanie procesných práv na strane žalobcu. Preto postupom podľa § 389 ods. 1 písm. b), c) CSP, odvolací súd rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie (§ 391 ods. 1 CSP). V ďalšom konaní bude úlohou súdu prvej inštancie náležite vyhodnotiť listinné dôkazy obsiahnuté v spise, t. j. najmä zmluvu o pôžičke zo dňa 24.9.2019 a posúdiť, či suma, ktorá je uplatňovaná v tomto konaní sa nestala splatnou aj z iných dôvodov (nie na základe predčasnej splatnosti predmetného úveru). Ako bolo vyššie naznačené, súd v tomto smere nie je viazaný právnym zdôvodnením sumy, ktorá je v žalobe uplatňovaná, pokiaľ možnosť jej priznania môže odôvodniť inými rozhodujúcimi okolnosťami, t. j. napr. tým, že splatnosť predmetnej sumy nastala už uplynutím času. Týmito okolnosťami sa však súd prvej inštancie nezaoberal, a preto v súčasnom štádiu konania nemožno

urobiť záver o konkrétnych okolnostiach splatnosti tohto úveru, ktoré mal urobiť súd prvej inštancie na základe dôkazov obsiahnutých v spise.

5. V danom prípade je teda predmetom konania zaplatenie sumy 772,04 eur s prísl.. S poukazom k uvedenému súd dňa 28.5.2024 v súlade s § 297 a § 219 ods. 3 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) vyhlásil v danej veci rozsudok bez nariadenia pojednávania. Oznámenie o verejnom vyhlásení rozsudku bolo uverejnené na úradnej tabuli tunajšieho súdu dňa 13.5.2024.

6. Podľa § 297 CSP, súd na prejednanie sporu nariadi pojednávanie. Pojednávanie nie je potrebné nariadiť, ak a) sa vo veci rozhoduje rozsudkom pre zmeškanie v prospech spotrebiteľa, b) ide iba o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci, skutkové tvrdenia strán nie sú sporné a hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje 1000,- eur.

7. Keďže boli splnené zákonné podmienky, súd v danej právnej veci rozhodol bez nariadenia pojednávania.

8. Žalovaný sa k žalobe nevyjadril.

9. Žalobca svoju neúčast' na pojednávaní vopred písomne ospravedlnil.

10. Súd opätovne vykonal dokazovanie oboznámením sa so žalobným návrhom a jeho prílohami, a to zmluvou o spotrebiteľskom úvere, vrátane obchodných podmienok, prehľadom splátok a úhrad, oznámením o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru, predžalobnou upomienkou, uznesením odvolacieho súdu a zistil nasledovný skutkový stav:

11. Žalobca ako spoločnosť a žalovaný ako klient uzavreli dňa 24.9.2019 na základe žiadosti žalobcu zmluvu o pôžičke č. 21522769, pričom výška pôžičky (finančného plnenia) bola 763,77 eur, celková suma pôžičky predstavovala sumu 1.025,00 eur, ktorú mal žalovaný uhradiť v 41 mesačných splátkach pri výške 25,00 eur, ročnej úrokovej sadzbe - 19,72 % a RPMN - 19,72 %. Splatnosť prvej splátky je dňa 20.10.2019.

12. Neoddeliteľnou súčasťou zmluvy o pôžičke sa mali stať Podmienky k zmluve o poskytnutí pôžičky.

13. Listom označeným ako predžalobná upomienka zo dňa 26.3.2020 žalobca vyzval žalovaného k okamžitej úhrade nedoplatku časti splátok v sume 75,00 eur, v opačnom prípade pristúpi k zosplatneniu celého úveru. Listom zo dňa 23.5.2020 oznámil žalobca žalovanému zosplatnenie celého zvyšku úveru a to v celkovej sume 772,14 eur.

14. Z prehľadu splátok a úhrad súd zistil, že žalovaný na splátkach uhradil do podania žaloby sumu 75,00 eur (bez akontácie).

15. Podľa § 657 Občianskeho zákonníka, (ďalej len OZ), zmluvou o pôžičke prenecháva veriteľ dlžníkovi veci určené podľa druhu, najmä peniaze, a dlžník sa zaväzuje vrátiť po uplynutí dohodnutej doby veci rovnakého druhu. Pri peňažnej pôžičke možno dohodnúť úroky (§ 658 ods. 1 Občianskeho zákonníka).

16. Zmluvou o pôžičke prenecháva jedna strana (veriteľ) druhej strane (dlžníkovi) veci určené podľa druhu a táto druhá strana sa zaväzuje vrátiť po čase veci rovnakého druhu. Najčastejšie sú predmetom pôžičky peniaze. Samotná pôžička vzniká reálnym úkonom - odovzdaním predmetu pôžičky dlžníkovi.

17. Podľa § 1 ods. 2 zákona NR SR č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov v znení neskorších predpisov, spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

18. Podľa § 2 písm. a), b) zákona o spotrebiteľských úveroch, sa rozumie spotrebiteľom fyzická osoba, ktorej je ponúkaný alebo bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania,

povolania alebo podnikania, veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

19. Podľa § 9 ods. 2 Zákona, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa OZ musí obsahovať tieto náležitosti:

- a) druh spotrebiteľského úveru,
- b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je zmluvnou stranou aj finančný agent, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,
- c) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,
- d) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,
- e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,
- f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,
- g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,
- h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,
- i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,
- j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,
- k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,
- l) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- m) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,
- n) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,
- o) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- p) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- q) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- r) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,
- s) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,
- t) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,
- u) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- v) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- w) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,

x) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 23,
y) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrtrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrtrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrtrok.

20. Podľa § 11 ods. 1 Zákona, poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až j), r) a y) a § 10 ods. 1,

b) je v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

21. V ustanovení § 52 ods. 1, ods. 2 OZ, sa uvádza, že spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzať toto ustanovenie, sú neplatné.

22. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti (§ 52 ods. 3, ods. 4 Občianskeho zákonníka).

23. Podľa § 53 ods. 1 OZ, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

24. Ako vyplýva z ustanovenia § 53 ods. 2, ods. 3 OZ, za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

25. Podľa § 53 ods. 5 OZ, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

26. V zmysle § 54 ods. 1, ods. 2 OZ, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

27. Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné, a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou.

28. Ustanovenie § 53 Občianskeho zákonníka sa týka iba podmienok, ktoré zákon označuje za neprijateľné. Ide o podmienky, ktoré sú nečestné, neslušné, hrubo poškodzujúce spotrebiteľa a preto ich použitie zákon sankcionuje absolútnou neplatnosťou. Vyjadruje snahu, aby dodávateľ v spotrebiteľských zmluvách pristupoval k tvorbe podmienok v súlade s dobrými mravmi. Je potrebné dodať, že spotrebiteľ z povahy veci v súčasných podmienkach štandardizácie produktov bežnej spotreby, ako aj zmluvných podmienok, má iba fiktívnu možnosť ovplyvniť podstatu zmluvných podmienok, ktoré sú mu zo strany dodávateľa predložené, pričom často vzhľadom na ich rozsiahlosť a použitú právnu terminológiu nemá možnosť, či už ich vôbec prečítať, resp. pochopiť ich obsah. Dodávateľ je povinný zdržať sa ich používania. Ochrana spotrebiteľa sa týka iba formulárových zmlúv, ktoré sú uzatvárané na základe predbežne formulovaného zmluvného formulára, ktorý má dodávateľ vopred pripravený a ktorý používa v dvoch alebo viacerých prípadoch, pričom spotrebiteľ spravidla obsah zmluvy nemezí.

29. V tomto prípade ide o spotrebiteľskú zmluvu v zmysle § 52 a nasl. OZ, pretože ju uzatváral právny predchodca žalobcu ako dodávateľ a žalovaná ako spotrebiteľ, pričom obsah zmluvy, ako aj obsah úverových podmienok bol daný predchodcom žalobcu bez možnosti žalovaného privodiť akúkoľvek zmenu, preto je potrebné predmetný právny vzťah posúdiť podľa príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka. Súd má za to, že tým, že na daný právny vzťah bol použitý režim Obchodného zákonníka, došlo by k znevýhodneniu postavenia žalovaného ako spotrebiteľa v danom právnom vzťahu.

30. Súd v danej súvislosti poukazuje aj na skutočnosť, že Slovenská republika ako člen Európskej únie je povinná plniť záväzky vyplývajúce z tohto členstva. Členské štáty Únie sú povinné zabezpečiť, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok (čl. 6 Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ďalej len „smernica“).

31. Nepochybne zmluva uzavretá medzi stranami je teda spotrebiteľskou zmluvou v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa, pričom tento výklad je v súlade aj s komunitárnou úpravou ochrany spotrebiteľa v zmysle smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. Pri závere o tom, že spornú zmluvu je potrebné považovať za spotrebiteľskú zmluvu, je potrebné na ňu aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka.

32. Z vykonaného dokazovania vyplýva, že žalobca a žalovaný uzavreli dňa 24.9.2019 na základe žiadosti žalobcu zmluvu o pôžičke č. 21522769, pričom výška pôžičky (finančného plnenia) bola 763,77 eur, celková suma pôžičky predstavovala sumu 1.025,00 eur, ktorú mal žalovaný uhradiť v 41 mesačných splátkach pri výške 25,00 eur, ročnej úrokovej sadzbe - 19,72 % a RPMN - 19,72 %. Splátnosť prvej splátky je dňa 20.10.2019.

33. Súd v pôvodnom prvoinštančnom rozsudku zamietol žalobu s tým, že došlo k neplatnému okamžitému zosplatneniu zvyšku dlhu. Odvolací súd rozhodol tak, že síce sú správne skutkové zistenia súdu prvej inštancie, že došlo k neplatnému okamžitému zosplatneniu a na základe toho má súd postupovať a hodnotiť priznanie nároku na základe pôvodnej úverovej zmluvy, nakoľko úverovou kauzou požičané peniaze, ktoré neboli vrátené.

Súd preveril úverovú zmluvu. Konštatuje, že neobsahuje neprijateľné podmienky. V danom čase, ako vyplýva aj z formulára, ktorý bol pripojený k žalobe a to európske informácie o spotrebiteľskom úvere, ako aj údaje o priemernej RPMN. Priemerná RPMN bola 15,12 %, teda dohodnutý úrok vo výške 19,72 % nebol v rozpore s § 1a ods. 1 Nariadenia vlády č. 87/1995, ktorý ustanovuje, že odmena, odplata za požičanie peňazí nesmie byť vyššia ako dvojnásobok priemernej RPMN v danom čase poskytnutia úveru. Teda, nakoľko priemerná RPMN bola 15,12 %, tak odplata, resp. úrok túto hranicu nepresahuje. Rovnako tak súd konštatuje, že úverová zmluva, ako je tvrdené v samotnom návrhu, bola uzavretá dňa 24.9.2019. V čase podania žaloby nebol nárok premlčaný ani čiastočne. Súd však nesmie presiahnuť ultra petitum nárok uvedený v žalobe, pretože vychádzajúc z platnosti pôvodnej úverovej zmluvy by mal mať žalobca nárok na nezaplatené splátky z úrokov z omeškania splatnosti jednotlivých splátok, avšak úrok z omeškania si uplatňoval až od 29.5.2020 do zaplatenia, teda od okamžitého zosplatnenia zvyšku dlhu, ktorému ale došlo neplatne ako bolo prejudikované rozsudkom súdu prvej

inštancie, ktorý bol napadnutý. V tomto smere to bolo potvrdené KS, kde súd priznal nárok na úrok z omeškania, tak ako si uplatnil žalobca.

34. Podľa ustanovenia § 517 ods.1, prvá veta Občianskeho zákonníka dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Podľa ods. 2 cit. ustanovenia ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania. Výšku úrokov z omeškania a poplatku ustanovuje vykonávací predpis.

35. Podľa ustanovenia § 3 Nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka (ďalej len nariadenie vlády č. 87/1995 Z.z.) v znení účinnom od 1.2.2013 výška úrokov z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

36. Pokiaľ ide o priznaný úrok z omeškania, žalobca si uplatnil nárok na úrok z omeškania od 29.5.2020 do zaplatenia, tzn. od okamžitého zosplatnenia úveru. I keď súd konštatuje, že toto okamžité zosplatnenie je absolútne neplatné, súd nie je oprávnený ani pri nároku na uplatnený úrok z omeškania priznať ho tzv. ultra petitum, čiže nad uplatnený nárok žalobným petitom, preto súd úrok z omeškania z celej priznanej sumy priznal tak ako je uvedené vo výroku I., tzn. že tak ako si ho uplatnil žalobca od 29.5.2020 do zaplatenia.

37. Z uvedeného dôvodu preto priznal žalobcovi len nárok na istinu, spočívajúcu v rozdiel medzi sumou poskytnutej pôžičky a úhradami žalovaného, t. j. 772,04 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne od 29.05.2020, to všetko do 3 dní od nadobudnutia právoplatnosti tohto rozsudku.

38. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

39. Podľa § 255 ods. 2 CSP, ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

40. Podľa § 257 CSP, výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

41. Podľa § 262 ods. 1 a 2 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v zhodnutí, ktorým sa konanie končí. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

42. V danom prípade bolo predmetom konania zaplatenie sumy 772,04 eur s príslušenstvom, súd ju priznal žalobcovi v plnom rozsahu. Keďže bol v plnej miere žalobca úspešný, súd mu priznal nárok na náhradu trov prvostupňového, ako aj odvolacieho konania v rozsahu 100 %, o ktorého výške rozhodne súd samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku. Súd nevzhliadol žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa ani výnimočnosť prípadu (§ 257 CSP), pre ktoré by úspešnému žalobcovi nepriznal nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Vranov nad Topľou, písomne, v príslušnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.